

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRME

DERSİ VEREN ÖĞRETİM ÜYESİ:
PROF. DR. EVREN CABI

ÇED Mevzuatı

- Ülkemizde ÇED mevzuatı **7 Şubat 1993** tarihinde yürürlüğe konmuştur. Uygulamada elde edilen sonuçlar ve AB katılım sürecindeki mevzuat uyumlaştırılması çalışmaları bağlamında ÇED Yönetmeliği birkaç kez revize edilmiş olup, **17 Temmuz 2008** tarihinde T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanan yönetmelik halen yürürlükte dir.

Mevzuatın İçeriği

- Yürürlükteki ÇED Yönetmeliği **6 bölüm** ve **5 ek**ten oluşmaktadır.

Birinci Bölüm: Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

- Birinci bölüm ÇED mevzuatı içerisinde kullanılan terimlerin kapsamlı bir listesini vermektedir.

İkinci Bölüm: Genel Hükümler

- İkinci bölüm Türkiye'de ÇED sürecinde kimlerin hangi etkinliklerden sorumlu olduğunu, bir başka deyişle gereken değişik türlerde çalışmaların yapılması için Çevre Bakanlığı'nın talimat vereceğini ve proje sahibinin veya tarafının Bakanlık tarafından hazırlanması talimatı verilen her türlü ÇED çalışmasını hazırlamakla yükümlü olduğunu hükme bağlar.

Üçüncü Bölüm: ÇED Uygulama Yöntemi

- Bu bölüm Türkiye'deki genel ÇED süreci açısından kritik öneme sahiptir; çünkü bu bölümde tüm ÇED süreci boyunca neler yapılması gerektiği (hukuki bir dille olmakla birlikte) pratik terimlerle anlatılmaktadır. Temel olarak şu sorulara cevap verilmektedir:

– Hangi şartlar altında ÇED gereklidir?

ÇED gerektiren projeler EK 1 (projenin tabiatı gereği şartlar ne olursa olsun ÇED gereken projeler) ve Ek 2'de (projenin seçme eleme prosedürünün tamamlanmasından sonra ÇED gerektirdiği kararı üzerine ÇED hazırlanan projeler) belirtilen niteliklerdeki projelerdir.

– Türkiye'deki ÇED sürecindeki adımlar nelerdir?

Sürecin başlatılması bir dizi adımla gerçekleşir ve sürecin kendisi de çeşitli adımlardan oluşur.

- BAŞVURU
- HALKIN KATILIMI
- KAPSAM BELİRLEME
- RAPORUN SUNULMASI
- RAPORUN
İNCELENMESİ-DEĞERLENDİRİLMESİ
- KARAR VERME

Dördüncü Bölüm: Seçme Eleme Kriterleri Uygulama Yöntemi

- Bahse konu olan projeler için kapsamlı ÇED çalışması gerekip gerekmediğini belirlemek üzere yapılan seçme-eleme çalışmaları olarak tanımlanır.

Beşinci Bölüm: İzleme ve Denetleme

- Hakkında olumlu karar verilen projelerin uygulanması aşamasında izlemenin nasıl yapılacağı ve yönetmeliğe aykırı durumlarda izlenecek süreç açıklanmaktadır.

Altıncı Bölüm: Çeşitli Hükümler

- Sürelerin uzatılması ve durdurulması, proje sahibinin değişmesi, anlaşmazlıkların çözümü, olağanüstü durumlar, yeterlik tebliği ve ÇED uygulamalarının güçlendirilmesine yönelik eğitimler gibi konular ile istisnai durumlara ilişkin altı geçici madde yer almaktadır.

Ek 1’de belirtilen Proje sahibi

Dilekçe ekinde Ek III’de yer alan proje tanıtım formatı esas alınarak hazırlanmış Proje Tanıtım Dosyası ile Bakanlığa başvuru yapılması.

Ek 3’te verilen proje tanıtım formatına uygunluğunun üç (3) iş günü içerisinde değerlendirilmesi (Madde 8)

Uygun bulunan Proje Tanıtım Dosyası belirlenen Komisyon Üyesi kadar çoğaltılarak Bakanlığa sunulur. Halkın Katılımı Toplantısı ve Kapsam Belirleme Toplantısının tarihi ve yerlerinin bildirilmesi (Madde 8)

Resmi ve Yerel Gazete’de yayımlanan tarihte Halkın Katılımı Toplantısının gerçekleştirilmesi (Madde 9)

Komisyonun, Kapsam ve Özel Format belirleme amacıyla toplanması (Madde 10) On iki (12) iş günü içerisinde Halkın Katılımı Toplantısı ve Komisyonun Kapsam ve Özel Format belirleme toplantısı, ÇED Raporu Formatının proje sahibine verilmesi

ÇED Raporunun hazırlanması

ÇED Raporunun hazırlanması

ÇED Raporunun Bakanlığa sunulması (Dilekçe ekinde bir kopya halinde) (Madde 11)

ÇED Raporunun özel formata uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığının kontrol edilmesi (üç (3) iş günü içerisinde)

ÇED Raporu özel formata uygun olarak
hazırlanmamış (Rapor başvuru sahibine iade edilir)

Rapor yetersiz (Rapor başvuru sahibine iade edilir)

Rapordaki eksiklikler giderildikten sonra Bakanlığa sunulması

ÇED Raporu özel formata uygun olarak
hazırlanmamış (Rapor başvuru sahibine iade
edilir)

Rapor yetersiz (Rapor başvuru sahibine iade
edilir)

Rapordaki eksiklikler giderildikten sonra
Bakanlığa sunulması

ÇED Raporu formata uygun olarak hazırlanmış

Raporun proje sahibi tarafından yeterli
sayıda çoğaltılması

İDK Toplantı veya Toplantılarının yapılması.
(on iş günü içerisinde) (Madde 12)

Komisyonca Raporun yeterli bulunup Nihai
ÇED Raporu olarak kabul edilmesi
(Başvuru sahibi tarafından nihai raporun
Bakanlığa beş iş günü içerisinde
sunulması)

ÇED Olumsuz Kararı

ÇED Olumlu Kararı